

İlahiyat Lisans Tamamlama Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Etkileşim Kaygıları ve Uzaktan Eğitime Dönük Tutumları

Fatma Arslan

Amasya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Öğretim Teknolojisi Bilim Dalı, Amasya University, Science Institute, Instructional Technology Amasya, Türkiye, fatmaarslan02@gmail.com

Özgen Korkmaz

Amasya Üniversitesi, Teknoloji Fakóltesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Amasya University Technology Faculty, Computer Engineering Amasya, Türkiye, ozgenkorkmaz@gmail.com

Makale Bilgileri

Makale Geçmişi

Geliş:16.05.2019

Kabul:29.05.2019

Yayın:25.06.2019

Anahtar

Kelimeler:

Eğitim, İlitam,
Uzaktan eğitim,
Etkileşim kaygısı,
Tutum

ÖZET

Bu araştırmanın amacı uzaktan eğitim ilahiyat lisans tamamlama öğrencilerinin uzaktan eğitime dönük tutumları ve izlenme kaygı düzeylerini betimlemektir. Araştırma betimsel tarama modeli ile yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakóltesi uzaktan eğitim ilahiyat lisans tamamlama programına devam eden 117 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verileri etkileşim kaygı ölçeği (iç tutarlılık katsayısı=0.91) ve uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeği (iç tutarlılık katsayısı=0.89) kullanılarak toplanmıştır. Toplanan veriler aritmetik ortalama, standart sapma, t, Anova ve Pearson r korelasyon testleri kullanılarak analizler edilmiştir. Araştırma sonunda şu sonuçlara ulaşılmıştır: Öğrencilerin etkileşim kaygı düzeyleri orta düzeydedir. Kadın ve erkek uzaktan eğitim öğrencileri etkileşim kaygı düzeyleri ile uzaktan eğitime dönük tutumları benzerdir. Uzaktan Eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygı düzeyleri yaşa göre farklılaşmamaktadır. Öğrencilerin uzaktan eğitime dönük tutumları yaş gruplarına göre anlamlı düzeyde değişmekte, 20-29 yaş grubundaki öğrencilerin tutumları, diğer yaş gruplarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Öğrencilerin etkileşim kaygı düzeyleri ile uzaktan eğitime dönük tutumları arasında negatif yönlü küçük bir ilişki olmakla birlikte, bu ilişki anlamlı değildir.

Theology Distance Bachelor's Degree Completion Program Students' Interaction Anxiety and Attitudes towards Distance Education

Article Info

Article History

Received:16.05.2019

Accepted:29.05.2019

Publish:25.06.2019

Keywords:

Education,
İlitam,
Distance education,
Interaction anxiety
Attitude

ABSTRACT

The aim of this study is to describe the attitudes towards distance education and the interaction anxiety levels of theology distance bachelor's degree completion program students. The research was carried out with a descriptive scanning model. The Study Group consists of 117 students attending the bachelor's degree program of theology in Faculty of Theology of the University of Amasya. Research data were collected using the interaction anxiety scale (Cronbach alpha=0.91) and the attitude scale towards distance education (Cronbach alpha =0.89). The data collected were analyzed using mean, standard deviation, t, Anova and Pearson t correlation tests. As a result: Students' interaction anxiety levels are moderate. According to gender, students' attitude towards distance education and interaction anxiety levels are similar. Students interaction anxiety levels do not differ according to age. Students' attitudes towards distance education vary significantly according to age groups, the attitudes of the students in the 20-29 age group are significantly higher than the other age groups. Although there is a small negative correlation between the interaction anxiety levels of students and attitudes towards distance education, this relationship is not meaningful.

GİRİŞ

Yaşamı boyunca elde ettiği bilgiyi ve tecrübeyi kendinden sonraki kuşaklara aktarmak amacıyla hayatının her alanında bilgiyi kullanmaya çalışan insanoğlu sayesinde eğitim çağımızın en önemli öğelerinden biri olmuştur (Horzum, 2003). Bu sebeple her devirde insanoğlu elindeki mevcut olanakları eğitimi daha kaliteli daha verimli hale getirmek için kullanmıştır (Kaymakcan, Meydan, Telli ve Cevherli, 2014). Artan nüfusa paralel olarak ve her yaşta öğrenen bireylerin sayısının artması ile her geçen gün artan eğitim ihtiyacı artık geleneksel eğitim kurumlarında karşılanamayacak hale gelmiştir (Horzum, 2003).

Geçmişte pahalı olarak isimlendirilen çoğu teknolojik araç gereçler artık hemen hemen her okulda eğitim- öğretim sırasında yaygın olarak kullanılmakta ve her geçen gün yeni kullanımları da beraberinde getirmektedir (Özmen, 2010). Özellikle geçen yüzyılın en önemli teknolojik gelişmesi olan bilgisayarın icadı eğitim alanında bir dönüm noktası olmuştur. Bilgisayarla birlikte internetin de hayatımıza girmesi ile daha etkili bir eğitim-öğretim ortamı yaratmak amacıyla yapılan uygulamalar giderek yaygınlaşmış ve internet kullanımının da artması ile bu uygulamaların kabullenilmesini daha da kolaylaştırmıştır (Özmen, 2010). Eğitim almak isteyen öğrenci sayısının artması ve belli bir gruba belli bir zamanda sunulan eğitim öğretim faaliyetlerinin yerini her yaşta insana eğitim fırsatı sağlayan öğretim uygulamaları almaya başlamış olup bu konuda uzaktan eğitim programı, zaman ve yer şartını ortadan kaldırdığı, sürekli eğitim fırsatı sağladığı için günümüzde yaygın olarak uygulanmaya başlamıştır (Ağır 2007). İnternet kullanımını da gerektiren uzaktan eğitim ile artık çoğu uygulama sanal ortamlarda oldukça gerçekçi bir şekilde

sunularak insanlara çeşitli kolaylıklar sağlamaktadır (Özmen, 2010). İnsanlar, eğitim kurumlarındaki materyal eksikliği, öğretmen yetersizliği, eğitim hizmeti veren kuruluşlardan uzak olmak, yüksek maliyetler, çalışma zorunluluğu ve bu durumda eğitime devamın zorluğu, teknolojik gelişmelerin sunduğu kolaylıklar ve olanaklar, hızlı nüfus artışı, başka bir alanda çalışmak ya da çalıştığı kuruluştaki kendini geliştirerek görevde yükselmek, kaliteli eğitim almak gibi değişik nedenlerle uzaktan eğitim programını tercih etmektedirler (Birinci 2010).

Uzun bir geçmişi olan uzaktan eğitimin temelleri 1700'lü yıllara dayanmaktadır (Kaya, 2002). Başlangıcı mektupla öğretime dayanan uzakta eğitim, teknolojideki gelişime paralel olarak da zamanla değişmiştir (İşman 2011). 1906 yılında yazışmalı İlköğretim ABD'de başlamış olup radyonun icadı ile 1919 yılında ABD'de radyo istasyonu kurulmuş olup ilk defa uzaktan eğitim yapılmaya başlanılmıştır. 1923 yılında ise ABD'de yazışmalı lise eğitimi başlamıştır (Demir, Güzelel ve Aşkın, 2015). 1960-1990 yılları arasında uzakta eğitim sistemi içinde telekonferans uygulamaları yapılmakla birlikte 1990' dan günümüze kadar ise bilgisayarın hayatımıza girmesi ile yüz yüze eğitim yapılmaya başlanmıştır (İşman, 2011).

Türkiye de uzaktan eğitim çalışmaları ilk olarak eğitim sorunlarının müzakere edildiği 1927 yılında yapılan toplantıda gündeme getirilmiştir (Kaya, 2002). Uygulama olarak ise, uzaktan eğitim konusundaki çalışmalar 1950'li yıllarda başlamıştır (Uşun, 2006). 1950 yıllardan sonra hız kazanmaya başlayan uzaktan eğitim çalışmaları ve uygulamaları sonucunda yüksek öğretime olan talebin artması ile 1960 yılında mektupla öğretim adı altında uzaktan eğitim programı Milli Eğitim Bakanlığı tarafından başlatılmıştır (Uşun, 2006). 1982 yılından itibaren Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi'nin faaliyete geçmesiyle birlikte uzaktan eğitim programı da yaygınlaşmaya başlamıştır (Kaymakcan, Meydan, Telli ve Cevherli, 2013). Hayat boyu öğrenme anlayışının da yaygınlaşması ile giderek önemi daha çok artan uzaktan eğitim, insanlara eğitimde fırsat eşitliği sağlamakla birlikte Türkiye'de din eğitim de etkili olan bir yöntem olan program, öğretmen ve öğrencilerin fiziki olarak aynı yerlerde olmamalarına rağmen iletişim imkânlarını (özellikle bilgisayar ve internet) kullanarak öğretim etkinliklerini gerçekleştirmektedir (Birinci 2010). Açık öğretim Fakültesi bünyesinde açılan yurtdışı programı sayesinde yurtdışındaki vatandaşlarda uzaktan eğitim programında faydalanabilme olanağı sağlanmıştır. Daha sonra üniversitelerin bünyesinde İlahiyat Lisans Tamamlama (İLİTAM) diye adlandırılan programlar açılmıştır. Bunun ilk örneği 2005-2006 Eğitim- öğretim yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi bünyesinde açılmıştır (Altaş, 2016). Bu programa önceleri Dikey Geçiş Sınavı (DGS) ile öğrenci alımı yapılırken 2018 yılında İlahiyat Ön Lisans mezunlarına sınavsız lisans tamamlama hakkı verilmiş olup sınavsız İLİTAM programına e-devlet üzerinden ön lisans not ortalaması ile başvuru yapabilmektedir öğrenciler. Bu durumdan en çok Diyanet İşleri Başkanlığı personeli yararlanmakta olup bu program ile lisans mezunu olabilecek olan personelin özlük haklarında iyileştirme sağlanmış olacaktır (Altaş, 2016). İLİTAM programı, din eğitimi almak isteyen din personelinin ve örgün eğitim yerine uzaktan eğitimi tercih edenlerin olduğu gibi Türkiye'nin din eğitimi deneyiminden yararlanmak isteyenlere de olanaklar sunmaktadır (Kaymakcan, Meydan, Telli ve Cevherli, 2014). İLİTAM programı iki yıllık bir program olup kazanan öğrenciler birinci yıllarında ilahiyat lisans bölümlerinin üçüncü sınıfından başlayıp ikinci yıllarında dördüncü sınıfından devam etmektedirler (Dağ 2013). Örgün ilahiyat programlarının ilk iki yılıyla içerik itibariyle örtüşen Açık Öğretim Fakülteleri bünyesinde açılan ön lisans programı bu alanda eğitim almak isteyen vatandaşlara fırsat eşitliği sunmaktadır. İlahiyat lisans tamamlama programının temel amacı, İlahiyat Ön lisans diploması olan kişilere, uzaktan eğitim programının imkânlarından istifade ederek gerekli eğitimi öğrencilere sunarak onları lisans diploması almaya hak kazandırmaktır (Dağ, 2013). Uzaktan eğitimin yapıldığı stüdyolar vasıtasıyla öğretim elemanları oluşturdukları dersler ile ilgili materyalleri öğrencilerin hizmetine sunabilmekte ve sanal sınıf platformu ile canlı dersle verebilmektedirler. Sanal sınıflar vasıtasıyla eğitimciler ile öğrenciler sanal ortamda bir araya gelmektedirler. Sanal ortamı kullanan öğrenciler ilgili oldukları derslerin kayıtlarını web üzerinden istedikleri zaman ve yerde takip edebilmektedirler (Eygü ve Karaman, 2013). İLİTAM programında ara sınavlar bilgisayar üzerinden yapılırken final sınavları yüz yüze yapılmaktadır. Öğrencilere final

sınavından en az bir hafta önce yüz yüze fakültelerde uzaktan eğitim ile aldıkları dersler hızlandırılmış olarak verilmektedir. Bu programı başarıyla bitiren öğrencilere “İlahiyat Diploması” verilmektedir.

Bu alanda yapılan çalışmalardan birincisinde öğrencilerin bu programdan beklentileri ve programın aksayan boyutları ortaya konulmuş ve din eğitiminde uzaktan eğitim programının ilk olarak hayat geçirilmesi İLİTAM programının uzaktan eğitim modeli ile uygulanabileceği, programın aksayan yönleri olmakla birlikte başarıyla devam ettiği ve daha fazla yaygınlaşması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır (Birinci, 2010). Nicel ve nitel araştırma metodlarının birlikte değerlendirildiği çalışmada ise, İLİTAM programında görev yapan eğitimciler ile öğrencilerin programın işlevine ve uygulama aşamasındaki niteliklerine yönelik hedeflerini tespit etmek ve sonucunda materyal ve teknik olanakların geliştirilerek eğitimin niteliklerini yükselterek, sadece İLİTAM programı olan yükseköğretim kurumları değil, ilahiyat fakülteleri olan diğer üniversiteleri de kapsayacak şekilde işbirliği yaparak elde edilen deneyimlerinde paylaşılması ile İLİTAM programlarının hizmet standartlarının belirlenerek oluşturulan bu standartlara yönelik denklik çalışmalarının yapılması sağlanmalıdır (Kaymakcan, Meydan, Telli ve Cevherli, 2013). Bir başka çalışmada İLİTAM programının fonksiyonları, imkânları ve İLİTAM programında yer alan öğretim elemanları ve öğrencilerinin örgün eğitim ile uzaktan eğitim hakkındaki fikirleri belirlenmeye çalışılmıştır. İLİTAM mezunlarının yeterlilikleri ile örgün ilahiyat mezunlarının yeterlilikleri karşılaştırıldığında, İLİTAM eğitiminin örgün eğitime kıyasla bazı durumlarda tercih sebebi olsa da örgün ilahiyat eğitiminin başarısına ve verdiği kaliteye ulaşamaması ve İLİTAM eğitiminin daha çok örgün eğitime devam etme durumu olmayan öğrenciler tarafından tercih edilme sebebi olması gerektiği (Kaymakcan, Meydan, Telli ve Cevherli, 2014). Bir başka çalışmada ise İLİTAM programının amaçlarını gerçekleştirme seviyesini ve bu programların etkinlik düzeyini ve istenilen başarıya ulaşma durumunu bazı parametreler bakımından belirlenmesi, bu araştırmanın esas amacını oluşturmaktadır (Altaş, 2016).

Sonuç olarak; zaman ilerledikçe eğitim sisteminde kendine daha fazla yer edinen uzaktan eğitim programı dünyada olduğu kadar ülkemizde de ehemmiyetle üzerinde durulması gereken mevzulardan birisidir. Türkiye’de de uzaktan eğitimin bir modeli olarak açılan İLİTAM programı daha çok insana eğitim fırsatı sunmuş olabilir. Bu çalışmada özellikle Diyanet personelinin yararlandığı İLİTAM programını kazanan öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının ölçülmesi ve etkileşim kaygılarını incelemek amaçlanmıştır. Sosyal kaygı olarak da bilinen etkileşim kaygısı, bireyin toplumda diğer insanlarla iletişim kurmak istememesi insanlardan korkması yahut çekinmesi (Kashdan, 2004), uygunsuz şekilde hareket edeceğini düşünerek insanlar arasında kötü bir duruma düşeceğini, hakkında olumsuz bir intiba uyandıracığını ve aptal, aciz, hiçbir işi beceremeyen biri şekilde değerlendirileceği korkusuyla hissettiği bir tedirginlik ve gerilim durumu olarak tanımlanabilir (Eren Gümüş, 2006)

Yukarıdakilerden hareketle İLİTAM öğrencilerinin uzaktan eğitim ortamında başarılı olabilmelerini, uzaktan eğitime dönük olumlu tutuma sahip olmaları ve izlenme kaygı düzeylerinin düşük olması olumlu yönde etkileyebilir. Ancak Alan yazında İLİTAM öğrencilerinin uzaktan eğitime dönük tutumları ve izlenme kaygılarına ilişkin yeterince kanıt bulunmadığı söylenebilir. Bu çerçevede bu araştırmanın amacı da İLİTAM öğrencilerinin uzaktan eğitime dönük tutumları ve izlenme kaygı düzeylerini betimlemek olarak belirlenmiştir.

Problem ve Alt Problemler

Uzaktan Eğitim İlahiyat Lisans Tamamlama (İLİTAM) öğrencilerinin etkileşim kaygıları düzeyleri ve uzaktan eğitime yönelik tutumları nasıldır?

Alt Problemleri

1. Uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygıları ile uzaktan eğitime dönük tutumları nasıldır?
2. Uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygıları ile uzaktan eğitime dönük tutumları cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?

3. Uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygıları ile uzaktan eğitime dönük tutumları yaşlarına göre farklılaşmakta mıdır?
4. Uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygıları ile uzaktan eğitime dönük tutumları uzaktan eğitim derslerine devam durumlarına göre farklılaşmakta mıdır?
5. Uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygıları ile uzaktan eğitime dönük tutumları arasında bir ilişki var mıdır?

Yöntem

Araştırma Deseni

İlahiyat Lisans Tamamlama (İLİTAM) öğrencilerinin etkileşim kaygılarını ve uzaktan eğitime dönük tutumlarını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bu araştırma, betimsel tarama modeli kullanılarak tasarlanmış nicel bir araştırmadır. Betimsel araştırma modelinde asıl amaç araştırılan mevcut durumu tanımlamak ve araştırmak olup araştırmaları açıklamak ve belirlemek bunun sonucunda da standartlar doğrultusunda değerlendirmeler yapmak ve olaylar arasındaki ilişkileri ortaya çıkarmaktır. Nicel araştırmalar ise, sayısal olarak ölçülebilen verilerin istatistiksel çözümlenmeleri aracılığıyla bağımlı değişkenleri inceleyen araştırmalardır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İlahiyat Lisans Tamamlama Uzaktan Eğitim (İLİTAM) programı öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışma grubunun yaş ve cinsiyete göre dağılımı Tablo 1’de özetlenmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Cinsiyet ve Yaş’a Göre Dağılımı

		Cinsiyet		
		Erkek	Kadın	Toplam
Yaş	20-29 arası	7	16	23
	30-40 arası	20	28	48
	40'dan fazla	24	22	46
Toplam		51	66	117

Ölçme Araçları

Araştırma verileri demografik bilgi formu, etkileşim kaygı ölçeği ve uzaktan eğitime dönük tutum ölçeği kullanılarak toplanmıştır.

Etkileşim Kaygı Ölçeği

İlahiyat Lisans Tamamlama (İLİTAM) program öğrencilerinin etkileşim kaygılarını ölçmek için “Etkileşim Kaygı Ölçeği” kullanılmıştır. Etkileşim Kaygısı Ölçeği Leary ve Kowalski tarafından geliştirilen ve Coşkun (2009) tarafından Türkçeye uyarlanan 15 maddelik bir ölçektir. 5’li Likert tipi bir ölçek kullanılmıştır. Ölçeğin toplam varyans değerinin %44,44 olarak tespit edilmiştir. Yapılan çeşitli etkenlerin sonucunda ölçeğin maddelerinin özgün ölçekle tutarlı bir şekilde tek bir faktörde toplandığı kanıtlanmıştır. Ölçeğin tutarlık katsayısı (Cronbach Alpha) değeri 0,91 olarak tespit edilmiş olup, ölçeğin madde-toplam korelasyonları incelendiğinde, değerlerin 0,39 ile 0,70 arasında değiştiği tespit edilmiştir.

Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği

Bu araştırmada kullanılan Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği (UEYTÖ) Kışla (2016) tarafından geliştirilmiş ve 35 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte yer alan maddelerin faktör yükü değeri 0,30 ve 0,74 arasında değiştiği ve toplam varyans değeri % 28 olarak tespit edilmiştir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 175 iken en düşük puan ise 35 olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin iç tutarlık katsayısı (Cronbach Alpha)

0,89 olarak bulunmuştur. Yüksek puan alan bireyin uzaktan eğitime yönelik düşüncelerinin daha olumlu olduğunu göstermektedir. 16 madde olumsuz ifadeler içerdiğinden ters yönde puanlaması yapılmaktadır.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak kullanılan ölçeklerdeki madde sayıları birbirinden farklı olduğundan elde edilen puan aralıkları farklıdır. Karşılaştırmalar yapılırken güçlük yaşanmaması amacıyla her iki ölçekten de elde edilen puanlar en düşük 20, en yüksek 100 bu olacak şekilde standart puana dönüştürülmüştür. Bu çerçevede elde edilen puanlar aritmetik ortalama, standart sapma, t, Anova ve Pearson r korelasyon analizleri kullanılarak çözümlenmiştir.

Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması amacıyla alan yazında bulunan ölçekler elektronik halde dönüştürülerek, uzaktan eğitim sistemi aracılığıyla çevrimiçi şekilde uygulanmıştır. Ölçeklerin uygulanmasında gönüllülük esası gözetilmiştir. Bir ölçeğin cevaplanması ortalama 20 dakika sürmüştür.

BULGULAR

Uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygıları ile uzaktan eğitime dönük tutumları Tablo 2'de özetlenmiştir.

Tablo 2. İLİTAM Öğrencilerinin Etkileşim Kaygı ve Uzaktan Eğitim Tutum düzeyleri

Değişken	N	X	S.S	Min	Max
Etkileşim Kaygısı	117	55.20	9,16	24,00	80,00
Uzaktan eğitime Dönük Tutum	117	55.50	4,02	42,90	66,90

Tablo 2 incelendiğinde uzaktan eğitim İLİTAM programında yer alan öğrencilerin etkileşim kaygı düzeylerine ilişkin puanların 24 ile 80 arasında değiştiği ortalamasının ise $X=55.20$ olduğu görülmektedir. Buna göre İLİTAM uzaktan eğitim öğrencilerinin etkileşim kaygı düzeylerinin orta düzeyde olduğu, bir başka ifadeyle daha düşük olması beklenen kaygı düzeylerinin, önemli derecede yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 2'de incelendiğinde uzaktan eğitim İLİTAM programında yer alan öğrencilerin uzaktan eğitimde dönük tutum düzeylerine ilişkin puanların 42,90 ile 66,90 arasında değiştiği ortalamasının ise $X=55,50$ olduğu görülmektedir. Buna göre İLİTAM uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime dönük tutum düzeylerinin orta düzeyde olduğu, bir başka ifadeyle daha yüksek olması beklenen tutum düzeylerinin, önemli derecede düşük olduğu söylenebilir. Uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygıları ile uzaktan eğitime dönük tutumlarının cinsiyete göre farklılaşmasına ilişkin bulgular Tablo 3'de özetlenmiştir.

Tablo 3. İLİTAM Öğrencilerinin Etkileşim Kaygı ve Uzaktan Eğitim Tutum Düzeylerine Cinsiyetin Etkisi

Tutum/Bölüm		N	X	SS	t	sd	p
Etkileşim Kaygısı	Kadın	51	56,1	9,3	0.907	115	0.366
	Erkek	66	54,5	9,1			
Uzaktan eğitime Dönük Tutum	Kadın	51	55,7	4,1	0.475		0.636
	Erkek	66	55,4	4,1			

Tablo 3'de İLİTAM uzaktan eğitim öğrencilerinin cinsiyetlerine göre etkileşim kaygı düzeyleri ($t(2-115)=0,907$, $p>0,05$) ile uzaktan eğitime dönük tutumları ($t(2-115)=0,475$, $p>0,05$) arasında bir farklılaşma olmadı görülmektedir. Buna göre kadın ve erkek uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygı düzeyleri ile uzaktan eğitime dönük tutumlarının benzer olduğu söylenebilir. Uzaktan

eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygıları ile uzaktan eğitime dönük tutumlarının yaş aralıklarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular tablo 4’de özetlenmiştir?

Tablo 4. Yaş Gruplarına Göre İLİTAM Öğrencilerinin Kaygı ve Tutum Düzeyleri

Tutum/Seçme Nedeni	N	X	Ss.	
Etkileşim Kaygısı	20-29 Yaş	23	55,0739	7,63546
	30-40 Yaş	48	55,8563	8,98386
	40’dan fazla	46	54,5739	10,13332
	Toplam	117	55,1983	9,16130
Uzaktan eğitime Dönük Tutum	20-29 Yaş	23	57,7522	3,22827
	30-40 Yaş	48	55,3313	4,20891
	40’dan fazla	46	54,5717	3,81370
	Toplam	117	55,5085	4,01938

Tablo 4 incelendiğinde İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygı düzeyi ortalamalarının yaş gruplarına göre genellikle benzer olduğu görülmektedir. Uzaktan eğitime dönük tutum ortalamaları incelendiğinde ise yaş attıkça ortalamaların bir miktar düştüğü gözlenmektedir. Bu farklılaşmanın anlamlı olup olmadığına ilişkin varyans analizi sonuçları Tablo 5’de özetlenmiştir.

Tablo 5. Canlı Derslere Devam Durumuna Göre İLİTAM Öğrencilerinin Kaygı ve Tutum Düzeylerindeki Farklılaşma

Tutum	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Tukey
Etkileşim Kaygısı	G. A	39,068	2	19,534	,230	,795
	G. İ	9696,751	114	85,059		-
	Toplam	9735,820	116			
Uzaktan eğitime Dönük Tutum	G. A	157,658	2	78,829	5,236	,007
	G. İ	1716,374	114	15,056		20-29 yaş ile diğer gruplar arasında
	Toplam	1874,031	116			

Tablo 5 incelendiğinde yaş gruplarına göre uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılaşma olmadığı [$f(3-114)=0,230$, $p>0,05$] görülmektedir. Buna göre uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygı düzeylerinin yaşa göre farklılaşmadığı, bir başka ifadeyle benzer olduğu görülmektedir. Uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygıları ile uzaktan eğitime dönük tutumlarının uzaktan eğitim derslerine devam durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular Tablo 6’da özetlenmiştir.

Tablo 5 incelendiğinde yaş gruplarına göre uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin uzaktan eğitime dönük tutum düzeyleri arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu görülmektedir [$f(3-114)=5,236$, $p<0,05$] görülmektedir. Farklılaşmanın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Tukey testi sonuçlarına göre, farklılaşmanın 20-29 yaş grubu ile diğer gruplar arasında olduğu belirlenmiştir. Ortalamalar incelendiğinde farklılaşmanın 20-29 yaş grubu öğrencileri lehine olduğu belirlenmiştir. Buna göre uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin uzaktan eğitime dönük tutumlarının yaş gruplarına göre anlamlı düzeyde değiştiği 20-29 yaş grubundaki öğrencilerin tutumlarının anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu söylenebilir. Uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygıları ile uzaktan eğitime dönük tutumlarının uzaktan eğitim derslerine devam durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular Tablo 6’da özetlenmiştir.

Tablo 6. Canlı Derslere Devam Durumuna Göre İLİTAM Öğrencilerinin Kaygı ve Tutum Düzeyleri

Tutum/Seçme Nedeni		N	X	Ss.
Etkileşim Kaygısı	0-4 hafta	38	55,7132	8,37703
	5-9 hafta	45	54,7556	8,80270
	10'dan fazla	34	55,2088	10,60447
	Toplam	117	55,1983	9,16130
Uzaktan eğitime Dönük Tutum	0-4 hafta	38	56,5605	3,91474
	5-9 hafta	45	54,9511	3,30692
	10'dan fazla	34	55,0706	4,80930
	Toplam	117	55,5085	4,01938

Tablo 6 incelendiğinde İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygı düzeyi ve uzaktan eğitime dönük tutum ortalamalarının canlı derslere katılma oranına göre genellikle birbirine yakın olmakla birlikte, küçük farklılıkların olduğu görülmektedir. Bu farklılaşmanın anlamlı olup olmadığına ilişkin varyans analizi sonuçları Tablo 7'de özetlenmiştir.

Tablo 7. Canlı Derslere Devam Durumuna Göre İLİTAM Öğrencilerinin Kaygı ve Tutum Düzeylerindeki Farklılaşma

Tutum	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Tukey
Etkileşim Kaygısı	G. A	18,898	2	9,449	,111	,895
	G. İ	9716,922	114	85,236		-
	Toplam	9735,820	116			
Uzaktan eğitime Dönük Tutum	G. A	62,558	2	31,279	1,968	,144
	G. İ	1811,474	114	15,890		-
	Toplam	1874,031	116			

Tablo 7 incelendiğinde canlı derslere devam durumuna göre uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygı düzeyleri [$f(3-114)=0,111, p>0,05$] ile uzaktan eğitime dönük tutum düzeyleri [$f(3-114)=0,144, p>0,05$] arasında anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmektedir. Buna göre uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygı düzeyleri ile uzaktan eğitime dönük tutumları, canlı derslere katılma oranına göre farklılaşmadığı, bir başka ifadeyle benzer olduğu görülmektedir. Uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygıları ile uzaktan eğitime dönük tutumları arasındaki ilişkiye dönük bulgular Tablo 8'de özetlenmiştir.

Tablo 8. Mesleki Doyum ve Tükenmişlik Arasındaki ilişki

	Etkileşim Kaygı Düzeyi	
Uzaktan eğitime Dönük Tutum	r	-0,07
	p	0.436
	N	117

Tablo 8'de uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygı düzeyleri ile uzaktan eğitime dönük tutumları arasındaki ilişki incelendiğinde, negatif yönlü çok küçük bir ilişkinin olduğu, ancak bu ilişkinin anlamlı olmadığı görülmektedir ($r=-0,07, p>0,05$). Buna göre öğrencilerin etkileşim kaygı düzeyleri ile uzaktan eğitime dönük tutumları arasında bir ilişki olmadığı söylenebilir.

SONUÇ ve TARTIŞMA

İLİTAM uzaktan eğitim öğrencilerinin etkileşim kaygı düzeyleri orta düzeydedir. Bir başka ifadeyle daha düşük olması beklenen kaygı düzeylerinin, önemli derecede yüksek olduğu söylenebilir. Özgür (2013) tarafından öğretmen adayları üzerinde yapılan bir araştırmada da benzer şekilde etkileşim kaygısı ortalamasının orta düzeyin üzerinde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca aynı araştırmada öğretmen adaylarının sosyal ağ sitesi bağımlılık düzeyleri ile etkileşim kaygısı düzeyleri arasında yüksek düzeyde, yalnızlık düzeyleri ile sosyal ağ sitesi bağımlılığı düzeyleri arasında ise orta düzeyde bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Alanyazında etkileşim kaygısı, bireyin sosyal ortamlarda diğer bireylerle iletişim kurmaktan, kendini ifade etmekten kaçınması, geri çekilmesi ya da korkması olarak tanımlanmaktadır (Rachman, Gruter-Andrew ve Shafran, 2000; Eren Gümüş, 2006; Kashdan, 2007). Ayrıca Fernandez, Levinson ve Rodebaugh, (2012) etkileşim kaygısı yüksek bireylerin kendilerini yalnız hissettiklerini ifade etmektedir. Öte yandan Demir ve Kutlu (2016) tarafında Fırat Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrenciler üzerinde yapılan araştırmada da benzer şekilde mutsuzluğun artması ile sosyal etkileşim kaygısının arttığı gözlemlenmiştir. Buna göre İLİTAM uzaktan eğitim öğrencilerinin, öğrenci yönetim sisteminin sağladığı sosyal ortamda da iletişim kurma, kendini ifade etmekten kaçındıkları veya iletişim kurmaktan endişe edebilecekleri söylenebilir. Ancak Özgür (2013), çevrimiçi ortamların, etkileşim kaygısı çeken bireylerin kendilerini daha rahat ifade edebilmelerine ve yeni arkadaşlıklar kurarak yalnızlıklarını giderebilmelerine olanak sağlayabileceğini vurgulamaktadır. Bu çerçevede uzaktan eğitim sistemlerinde yer alan sohbet ve forum ortamlarının ders amaçlı sık sık kullanılmasının, öğrencilerin etkileşim kaygılarını azaltabileceği düşünülebilir.

İLİTAM uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime dönük tutum düzeyleri orta düzeydedir. Bir başka ifadeyle daha yüksek olması beklenen tutum düzeylerinin, önemli derecede düşük olduğu söylenebilir Aynı araştırma sonuçlarına Barış (2015)'in Tekirdağ Üniversitesinde öğrenim gören 282 1. sınıf öğrencisine uyguladığı araştırmada da öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının düşük olduğu gözlemlenmiştir. Buna karşın Ülkü (2018)'nün İlkokullarda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime tutumlarını araştırdığı yüksek lisans tezinde, ilkokulda görev yapmakta olan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının yeterince yüksek olmadığı ifade edilmektedir.

Kadın ve erkek uzaktan eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygı düzeyleri ile uzaktan eğitime dönük tutumları benzerdir. Alan yazında etkileşim kaygısının cinsiyete göre farklılaşmadığına ilişkin pek çok kanıt rastlamak mümkündür (Teachmann ve Allen, 2007; Eriş ve İkiz, 2013). Ancak alan yazında bu durumun tersine sonuçlara ilişkin kanıtlara da rastlanmaktadır. Örneğin Yayıcı (2018) tarafından yapılan bir araştırmada erkek öğrencilerin etkileşim kaygılarının kız öğrencilerden daha düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ancak Russell ve Shaw (2006) tarafından yapıya bir araştırmada ise kız öğrencilerin kaygı düzeylerinin erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu rapor edilmiştir. Alanyazında uzaktan eğitime dönük tutuma ilişkin sonuçlar incelendiğinde, bu araştırma sonuçlarını destekler nitelikte kanıtlara rastlamak mümkündür. Örneğin Olugbemiro ve Jannette (1992)'in Southern Queensland Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi'ne kayıtlı 222 öğrencileri üzerinde yapılan araştırmada da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Aynı şekilde Ağır (2007)'in özel okullarda ve devlet okullarında görev yapan ilköğretim öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik tutumum çalışmasında ve Horzum (2003) tarafından Sakarya Üniversitesi öğretim elemanlarının İnternet Destekli Eğitime yönelik düşüncelerini araştırdığı çalışmada da cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Ancak literatürde tersine sonuçların raporlandığı araştırmalara da rastlanabilmektedir. Örneğin Bower ve Kamata, (2000)'nin Florida'da 555 öğrenci üzerinde yaptıkları araştırmada çevrimiçi ders almaktan kız öğrencilerinin erkek öğrencilere daha memnun oldukları tespit edilmiştir. Yenilmez, Balbağ, Turgut (2017)'un öğretmen adaylarının uzaktan eğitim ile tutumlarının bazı değişkenler tarafından incelendiği makalede de öğretmen adaylarının cinsiyet durumuna göre uzaktan eğitime dönük tutumlarının erkek öğretmenlerin tutumlarının kadın öğretmenlerden daha yüksek olduğunu bulmuştur.

Uzaktan Eğitim İLİTAM öğrencilerinin etkileşim kaygı düzeyleri yaşa göre farklılaşmamaktadır. Bir başka ifadeyle yaş gruplarının etkileşim kaygı düzeyi benzerdir. Benzer sonuçlara Fotiadou, Angelaki,

Mavroidis (2017)'in Hellenic Open Universityde 100 lisansüstü öğrenci üzerinde yapılan araştırmada da yaş farklılaşmasına rastlanılmamıştır. Tersine sonuçlanan araştırmalara da rastlanılmaktadır. Örneğin Bower ve Kamata, (2000)'nin yaptığı araştırmada yaşlıların gençlere oranla çevrimiçi derslerden daha memnun oldukları bulunmuştur.

Uzaktan Eğitim İLİTAM öğrencilerinin uzaktan eğitime dönük tutumları yaş gruplarına göre anlamlı düzeyde değişmekte, 20-29 yaş grubundaki öğrencilerin tutumları, diğer yaş gruplarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Bu durumda literatürle de benzerlik göstermektedir. Çengel (2014) tarafından yapılan araştırma da uzaktan eğitim alan bireylerin yaşı ilerledikçe uzaktan eğitime dönük tutumlarının da düştüğü gözlemlenmiştir. Öğrencilerin etkileşim kaygı düzeyleri ile uzaktan eğitime dönük tutumları, canlı derslere katılma oranına göre farklılaşmadığı, bir başka ifadeyle benzer olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin hem canlı derslere katılma düzeyi hem de kayıtlı ders içeriklerini izleme düzeyleri aynı olup ortalama 10 haftadır. Bir başka ifadeyle çalışmaya katılan öğrencilerin 14 haftalık canlı ders ve kayıtlı içeriklerin ortalama 10 haftasına katıldıkları belirlenmiştir. Bu çerçevede hem canlı derslere hem de kayıtlı içeriklere erişim düzeyinin yüksek olduğu görülmektedir. Bu oranlar yüksek olduğundan öğrencilerin derslere katılım düzeyleri açısından etkileşim kaygı düzeyleri ile uzaktan eğitime tutumlarının farklılaşmamış olabileceği düşünülmektedir. Öğrencilerin etkileşim kaygı düzeyleri ile uzaktan eğitime dönük tutumları arasında negatif yönlü küçük bir ilişki olmakla birlikte, bu ilişki anlamlı değildir. Bolliger, Halupa (2012)'nin 84 öğrenciyi baz alarak yaptığı araştırma da teknoloji kaygısı yaşayan öğrencilerin çevrimiçi dersler ile ilgili kaygılarının yüksek olduğu bulunmuştur. Sonuç olarak öğrencilerin kaygı düzeyleri azaldıkça, buna bağlı olarak uzaktan eğitime dönük tutumlarının artabileceği düşünülebilir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar ışığında öğrencilerin uzaktan eğitimde başarı düzeylerinin artırılabilmesi için etkileşim kaygı düzeylerinin düşürülmesi ve uzaktan eğitime dönük olumlu tutumlarının yükletilmesi gerekmektedir. Nitekim kaygının başarıyı olumsuz etkilediği ve yüksek tutumun akademik başarıyı olumlu etkilediğine dönük alan yazında pek çok kanıt rastlamak mümkündür. Bu çerçevede uzaktan eğitimde ilk kez eğitim alacak olan öğrencilere öğrenci yönetim sisteminin yeterince tanıtılması, canlı derslerde öğretim elemanlarının öğrencilerle yeterince etkileşim kurması ve öğrenci yönetim sisteminde bulunan farklı zamanlı iletişim kaynaklarının sık sık kullanılmasının kaygıyı düşürebileceği, olumlu tutumu da destekleyebileceği düşünüldüğünden önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Ağır, F. (2007). "Özel Okullarda ve Devlet Okullarında Çalışan İlköğretim Öğretmenlerinin Uzakta Eğitime Karşı Tutumlarının Belirlenmesi" (Yüksek Lisans Tezi) Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
- Altaş, N. (2016) "Türkiye'de Dinî Yükseköğretim Alanında Uzaktan Eğitimle İlgili Algı Sorunları ve İLİTAM Uygulamaları" *Değerler Eğitimi Dergisi* 14 (31): 7-42,
- Barış, M. F. (2015). Üniversite Öğrencilerinin Uzaktan Öğretime Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Namık Kemal Üniversitesi Örneği. *Sakarya University Journal of Education*, 5(2) 36-46.
- Birinci, K (2010). *Uzaktan Eğitim ve Din Öğretiminde Bir Uygulama Örneği: İlahiyat Lisans Tamamlama (İLİTAM)*. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- Bolliger D. U., Halupa C (2012). Student Perceptions Of Satisfaction And Anxiety In An Online Doctoral Program. *Distance Education*, 33(1), 81-98.
- Bower, B. L., Kamata, A. (2000). Factors influencing student satisfaction with online courses. *Academic Exchange Quarterly* 4(3), 52-56.
- Coşkun, H (2009). Etkileşim Kaygısı Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Türk Psikoloji Yazıları*, 12 (23): 41-49

- Çengel .(2014). Uzaktan Eğitimde Öğrenci Başarı ve Memnuniyetini Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi: Sakarya Üniversitesi Örneği. (Yayınlanmış Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Sakarya.
- Dağ, M. (2013). İlahiyat Lisans Tamamlama (İLİTAM) Programlarında Kur' an Dersi – Müfredat, Materyal Hazırlama ve Karşılaşılan Sorunlar. *Ekev Akademi Dergisi* 17 (55): 37-54
- Demir A.T, Güzelel S, Aşkın T, (2015). BÖTE Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Düzeylerinin Ölçülmesi. Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Eğitimi Bilimsel Araştırmaya Giriş Dersi
- Demir Y. Kutlu M. (2016). Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Etkileşim Kaygısı İle Mutluluk Arasındaki İlişki: Yalnızlığın Aracı Rolü. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi* 3 (1): 195-210
- Eren Gümüş, A. (2006). Sosyal Kaygının Benlik Saygısına ve İşlevsel Olmayan Tutumlara Göre Yordanması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi* 3 (26): 63-75.
- Eren-Gümüş, A. (2006). Sosyal kaygının benlik saygısına ve işlevsel olmayan tutumlara göre yordanması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(26), 63-75.
- Eriş, Y., İkiz, F.E. (2013). Ergenlerin benlik saygısı ve sosyal kaygı düzeyleri arasındaki ilişki ve kişisel değişkenlerin etkileri. *Turkish Studies*, 8(6), 179-183.
- Eygü H, Karaman S (2013). Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Memnuniyet Algıları Üzerine Bir Araştırma. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimleri Dergisi* 3 (1): 36-59
- Fernandez, K. C., Levinson, C. A. ve Rodebaugh, T. L. (2012). Profiling Predicting Social Anxiety from Facebook Profiles. *Social Psychological and Personality Science*, 3(6), 706-713.
- Fotiadou A. Angelaki C. Mavroidis I. (2017). Learner Autonomy As A Factor of The Learning Process in Distance Education. *European Journal of Open, Distance and e* ~~20(1), 95~~-110
- Horzum M.B (2003). Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Görev Yapan Öğretim Elemanlarının İnternet Destekli Eğitime Yönelik Düşünceleri. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6: 246-262
- İşman A. (2011). *Uzaktan Eğitim*. 4. baskı Ankara Pegem Akademi s. 36.
- Kashdan, T. B. (2004). The Neglected Relationship Between Social Interaction Anxiety and Hedonic Deficits: Differentiation From Depressive Symptoms. *Journal of Anxiety Disorders*, 18(5): 719-730.
- Kashdan, T.B. (2007). Social anxiety spectrum and diminished positive experiences: Theoretical synthesis and meta-analysis. *Clinical Psychology Review*, 27, 348-365.
- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan Eğitim*. Ankara Pegem A Yayıncılık.
- Kaymakcan R., Meydan H., Telli A., Cevherli K. (2013). Paydaşlarına Göre İlahiyat Lisans Tamamlama (İLİTAM) Programının Değerlendirilmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 11(26): 71-110.
- Kaymakcan R., Meydan H., Telli A., Cevherli K. (2014). İlahiyat Lisans Tamamlama Programının Verimliliği Üzerine Olgusal Bir Araştırma. *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 13(26): 43-62.
- Kışla, T. (2016). Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması. *Ege Eğitim Dergisi*, (17) 1: 258-271
- Olugbemiro J. J., Jannette K. (1992). *Students' Anxiety in Learning Through Distance Education*. Distance Education Centre University of Southern Queensland
- Özgür, H. (2013). Öğretmen adaylarının sosyal ağ bağımlılığı, etkileim kaygısı ve yalnızlık düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesi. *International Journal of Human Sciences*, 10(2), 667-690.

- Özmen, Z.M. (2010). Bir Lisansüstü Öğrencisinin Telekonferans ve Uzaktan Eğitim Uygulamaları Dersindeki Deneyimleri. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 1(2): 217-232.
- Rachman, S., Gruter-Andrew, J., Shafran, R. (2000). Post-event processing in social anxiety. *Behaviour Research and Therapy*, 38, 611-617.
- Russell, G., Shaw, S. (2006). *What is the impact of social anxiety on student well-being and learning?. Social anxiety teaching fellowship report*. University of Plymouth. England.
- Teachman, B.A., Allen, J.P. (2007.) Development of social anxiety: Social interaction predictors of implicit and explicit fear of negative evaluation. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 35, 63-78.
- Uşun, S. (2006). *Uzaktan Eğitim*. İstanbul Nobel Yayın Dağıtım Yayınları.
- Ülkü S. (2018). *İlkokullarda Görev Yapan Öğretmenlerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları*. (Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yaycı, L. (2018). Üniversite Öğrencilerinde Empatik Eğilim ve Etkileşim Kaygısı Arasındaki İlişki. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(18), 221-238.
- Yenilmez K., Balbağ M. Z., Turgut M. (2017). Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 91-107.

EXTENDED SUMMARY

INTRODUCTION

The positive attitude towards distance education and the low anxiety level of monitoring can positively affect the success of the Ilitam students in the distance education environment. However, it can be said that there is not enough evidence for Ilitam students' attitudes towards distance education and concerns about monitoring. In this context, the aim of this study was to describe the attitudes of the ilitam students towards distance education and the anxiety levels of monitoring.

METHOD

Research Design

In this study, descriptive scanning model was used. The main purpose of the descriptive research model is to identify and investigate the current situation, and to explain and determine the research, as a result, to make evaluations in line with the standards and to reveal the relationships between the events.

Population and Sample/Study Group/Participants

The Study Group consists of 117 students who have been studying in the Department of Ilitam distance education at the Faculty of Theology of Theology of Amasya University.

Data Collection Tools

The data were collected using the demographic data form, interaction anxiety scale, and distance education attitude scale.

Interaction Anxiety Scale: The "Interaction Anxiety Scale" was used to measure the interplay concerns of the program students. The interaction Anxiety Scale is a 15-item scale developed by Leary and

Kowalski and adapted to Turkish by Coşkun (2009). A scale of 5 Likert type was used. The correlation coefficient (Cronbach alpha) of the scale was 0.91.

The attitude scale for Distance Education: the attitude scale for Distance Education used in this research is developed by the Kışla (2016) and consists of 35 articles. The internal consistency coefficient of the scale (Cronbach alpha) was 0.89.

Data Collection

In order to collect the data, the scales were transformed into electronic form and applied online through the distance education system. The principle of volunteering is observed in the implementation of scales. It took an average of 20 minutes for a scale to be answered.

Data Analysis

The data were analysed using the numerical mean, standard deviation, t, Anova and Pearson R correlation analysis.

DISCUSSION AND CONCLUSION

Interaction anxiety levels of İlitam distance education students are moderate. In other words, anxiety levels, which are expected to be lower, are higher. In a study conducted by Özgür (2013) on teacher candidates, it was determined that the average of interaction anxiety was above the average. In the same study, it was found that there was a high level of anxiety between social networking site dependency levels and interaction anxiety levels among teacher candidates, and a moderate level of loneliness and social networking site dependence levels. Interaction anxiety is defined as the avoidance, withdrawal, or fear of communicating with other individuals in social settings (Rachman, Gruter-Andrew, and Shafran, 2000; Eren Gümüş, 2006; Kashdan, 2007). In addition, Fernandez, Levinson and Rodebaugh (2012) indicate that individuals with high interactivity anxiety feel lonely.

İlitam distance education students' attitudes towards distance education are moderate. In other words, the higher the level of attitude is expected to be the same can be said of the research results to be considerably lower Barış (2015)'s studying at the University of Tekirdag, it was observed that the attitudes of the students towards distance education were low.

The interaction of male and female distance education İlitam students is similar to the attitudes towards distance education with anxiety levels. There are many result that the anxiety of interaction does not differ from gender in the field of writing (Teachmann and Allen, 2007; Eriş and İkiz, 2013). However, there is result of adverse consequences in the field literature. For example, a study by publisher (2018) found that interaction anxiety of male students was lower than that of female students.

Interaction anxiety levels of Distance Education İlitam students do not differ according to age. In other words, age groups are similar to the level of interaction anxiety. Similar results were found in the study conducted on 100 graduate students in the Hellenistic Open University of Fotiadou, Angela, Mavroidis (2017). Research that results in the reverse is also observed. For example, Bower and Kamata, (2000) found that the elderly were more satisfied with online courses than the younger ones.

Distance education the attitudes of İlitam students towards distance education are changing significantly according to age groups, the attitudes of the students in the 20-29 age group are higher than the other age groups. In this case, it is similar to the literature. Research conducted by Çengel (2014) has also been observed that the attitudes towards distance education have declined as the age of the individuals receiving distance education progressed.

In order to increase the success levels of students in distance education, the interaction anxiety levels need to be lowered and the positive attitudes towards distance education need to be taken into consideration. As a matter of fact, there are many result that anxiety negatively affects success and that high attitude positively affects academic success. In this context, it can be suggested that the student

management system will be introduced to the students who will receive education for the first time in distance education, that the teaching staff will interact with the students in live lessons and that the frequent use of different communication resources in the student management system can reduce anxiety and support the positive attitude.